

قصه پرغصه کنکور

محمد داوری

پدیده کنکور مانند يك بیماری‌اي می‌ماند که بیمار با آن خو گرفته است و تن به مداوا نمی‌دهد و پزشکان از وجود این بیماری منتفع هستند و حاضر به ریشه‌کن شدن آن نیستند به همین دلیل به‌رغم اینکه چنین پدیده‌اي در دنیا منسوخ شده است و سال‌هاست کارشناسان به مخرب و مضر بودن آن در ابعاد مختلف اذعان دارند، اما همچنان این غده سرطانی به حیات خود ادامه می‌دهد. ادامه حیات کنکور به دو دلیل عمده گره خورده است یکی ضعف و ناتوانی منتقدین در جایگزینی راهکار مناسب و دیگری قدرت مافیای کنکور در جلوگیری از این امر. لذا تا این دو دلیل باقی است کنکور هم به حیات خود ادامه می‌دهد و صدای منتقدین و معترضین نیز به جایی نخواهد رسید. این روزها دوباره به خاطر نزدیک شدن به کنکور 1401 و بحث بر سر مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی پیرامون تاثیر عملکرد تحصیلی دوره دبیرستان یا همان متوسطه دوم در افکار عمومی و رسانه‌ها موضوع کنکور برجسته شده است و از زوایای مختلف مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد اما غافل از توجه دادن به نکات محوری این پدیده. نکته محوری کنکور یا به عبارتی فلسفه وجودی کنکور برای برقراری عدالت در پذیرش و گزینش دانشجو است و به عبارتی کنکور می‌خواهد نفر شایسته را برای صندلی خالی دانشگاه انتخاب کند حال پرسش این است که اصولاً آیا کسانی که در این مسابقه برابر و رقابت قرار می‌گیرند در شرایط برابر قرار دارند؟ پاسخ به این پرسش نیازی به پژوهش و تحقیق و اطلاعات چندانی ندارد و همگان به این پرسش پاسخ منفي می‌دهند چرا که با این تنوع مدارس و با این تفاوت کیفیت آموزشی و با این بی‌عدالتی‌ها در دوران مدرسه تردیدی نیست که برگزاری این کنکور برای دانش‌آموزان مدارس و مناطق مختلف به‌طور یکسان مانند برگزاری مسابقه دو میان افراد معلول و کودک و جوان و سالخورده و زن و مرد است که برندگان آن از قبل مشخص هستند لذا با این واقعیت فلسفه کنکور در اصل خودش با يك چالش جدی مواجه است.

با مثالی می‌شود این موضوع را ساده‌تر نمود، فرض کنیم دانش‌آموزی از يك منطقه محروم با معدل 15 دیپلم گرفته است و در کنکور هم رتبه هزار می‌آورد آیا می‌شود گفت او به نسبت دانش‌آموزی که با معدل 20

از مدرسه غیرانتفاعی در تهران دیپلم گرفته است و رتبه صد را در کنکور آورده از استعداد و شایستگی کمتری برای تصاحب صندلی خالی دانشگاه برخوردار است؟ پاسخ به این پرسش هم ساده است و اگر هر دو دانش‌آموز در یک مصاحبه علمی برای ورود به دانشگاه شرکت کنند تردیدی نیست که نتیجه آن مصاحبه با معدل و رتبه کنکور آنها متفاوت خواهد بود لذا قصه پرغصه کنکور باید ریشه‌ای‌تر نگریسته شود و با توجه به اینکه شرکت‌کنندگان در این مسابقه شرایط برابر ندارند و نتایج کنکور هم تضمین‌کننده پذیرش و گزینش عادلانه نیست کنکور در کوتاه‌ترین زمان حذف و مکانیزم علمی و عادلانه جایگزین آن شود همان مکانیزمی که در همه دنیا برای پذیرش دانشجو وجود دارد تا این همه هزینه‌های مادی و معنوی بر خانواده‌ها تحمیل نشود.

منبع: روزنامه اعتماد 7 تیرماه 1401 □□□□□□